

REGIONÁLNÍ GEOLOGIE ČR

Voždová Lenka

Vnější Západní Karpaty

Karpatská předhlubeň

- je součástí periferních alpsko-karpatských pánví v předpolí flyšových jednotek
- zahrnuje soustavu miocenních pánví, které v závislosti na postupujícím flyšovém akrečním klínu přesouvaly svůj sedimentační prostor směrem na předpolí na tektonicky i sedimentárně zatěžovaný a ohýbající okraj Českého masivu
- sunutí příkrovů akrečního klínu současně se sedimentací způsobily, že uloženiny předhlubně dnes leží místy pod příkrovy, před nimi i na nich, nebo jsou dokonce do příkrovy začleněny
- intenzivní denudace během pliocénu a kvartéru, dnes jen reliktů výplně pánve (souvislejší zbytky na Ostravsku a Opavsku, v Hornomoravském a Dyjsko-svrateckém úvalu a v Boskovické brázdě; mocnost sedimentů do 2500 m)

Karpatská předhluběň

- dnes jednotný celek – během terciéru 2 části:
 1. jižní a střední (egger – sp. baden)
 2. severní (eggenburg – stř. a sv. baden)

Karpatská předhlubeň

jižní část

egger - první doložené sladkovodní sedimenty **žerotických vrstev** (na Znojemsku)

eggenburg - 1. dobře dokumentovaná mořská transgrese – bazální klastika, glaukontické písky, **čejkovické písky** – mělkovodní písky

eggenburg/ottnang – rozšíření a změlčení pánve, *horizont kyselých tufů a tufitů* – z *Bücku*

ottnang – pokračuje kompresní režim → zvedání areálu předhlubně a omezení spojení s mořskými pánvemi, **rzehakiové vrstvy** - převážně o písky a šterky s hojnými valouny tmavých jurských rohovců

ottnang/karpat – posunutí flyš. příkrovů na ČM, předhlubeň získala dnešní SV-JZ směr a současně došlo k individualizaci vídeňské pánve

karpat – 2 vývoje – **píščitý** – hrubozrnné písky, **šlíry** – vrstevnaté vápnité jíly, **kroměřížské souvrství** – před čelem ždánické jednotky, šterky s valouny vápenců a rohovců

sp. baden – konec mořské sedimentace → výrazné zvětrávání, **brněnské písky** – nažloutlé písky s bochníkovitými konkrécemi váp.pískovců, **tégly** – nazelenalé vápnité jíly, závěr – **regresní písky**, na elevacích – **řasové vápence** (Šlapanice, Jiříkovice), **mechovkové vápence** (Vyškov)

Karpatská předhlubeň severní část

eggenburg - jaklovické slepence – bazální klastika, **mechovkové vápence**, báze – výlev nejstaršího kenozoického vulkanitu – Otická Hůrka – olivinické bazaltoidy

eggenburg/ottnang – hiát, závěr – poloha **rzechakiových vrstev**

karpát – transgrese po hiátu, bazální klastika, **hnědé vrstvy** – jílovce, **šedé vrstvy** – šlíry, **pestré vrstvy** – barevné jíly se sádrovci

sp. baden – především **tégly**, v mělkovodním prostředí **řasové vápence** nebo **mechovkové vápence**

stř. baden – dominují **vápnité jíly**, koncem stř. badenu změlčení – sedimentace sádrovců a evaporitů → **koběřické sádrovce**

svrch. baden – jíly, jílovce, polohy vápenců na elevacích, ukončení marinní sedimentace

